

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 221.098 van 18 oktober 2012
in de zaak A. 200.892/IX-7319**

In zake : Altin HASALLA
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Christopher Isenborghs
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Mechelsesteenweg 27
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 de STAD ANTWERPEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Roland Pockelé-Dilles en Frederik Emmerechts
 kantoor houdend te 2000 Antwerpen
 Stoopstraat 1
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 27 juni 2011, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 8 april 2011 van het College van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen, waarbij “Het college beslist het principieel goedgekeurde dossier op naam van Altin Hasalla voor een toelage voor de renovatie van een handelspand gelegen te Driekoningenstraat 74, 2600 Berchem niet uit te betalen en af te sluiten”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Iris Verheven heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 1 oktober 2012.

Staatsraad Jeroen Van Nieuwenhove heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Astrid Gelijkens, die loco advocaat Christopher Isenborghs verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Pieter Goovaerts, die loco advocaten Roland Pockelé-Dilles en Frederik Emmerechts verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Iris Verheven heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 1 april 2010 dient de verzoeker een aanvraag in tot het bekomen van een toelage voor de renovatie van de voorgevel van een handelspand, gelegen aan de Driekoningenstraat 74 te Berchem.

3.2. Op 4 juni 2010 beslist het College van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen de aanvraag van de verzoeker ten belope van 17.500 euro principieel goed te keuren.

Bij de mededeling van deze beslissing aan de verzoeker met een aangetekende brief van 7 juni 2010 wordt onder meer vermeld dat, indien het handelspand leegstaat op het tijdstip van de aanvraag, op het tijdstip van het indienen van de facturen moet worden aangetoond dat er terug een handelszaak gevestigd is, door vermelding van het ondernemingsnummer en het bezorgen van een kopie van de handelshuurovereenkomst.

3.3. Op 1 maart 2011 en 8 maart 2011 wordt een controlebezoek afgelegd om na te gaan of de werken werden uitgevoerd conform de goedgekeurde aanvraag. In het verslag van het controlebezoek van 8 maart 2011 wordt onder meer vermeld dat het handelspand nog niet operationeel is.

3.4. Op 8 april 2011 beslist het College van burgemeester en schepenen “het principieel goedgekeurde dossier [...] niet uit te betalen en af te sluiten”. Dit is de bestreden beslissing, die gemotiveerd is als volgt:

“Artikel 11 [lees: 12] §2 van het reglement bepaalt het volgende:

‘Aldus wordt de toelage slechts uitbetaald als aan elk van de volgende voorwaarden voldaan is:

- de aanvraag principieel werd goedgekeurd;
- controles werden toegelaten;
- de uitvoering van de werken is gebeurd volgens de goedkeuring en de geldende bepalingen;
- een kopie van de facturen werd toegestuurd en goedgekeurd.’

Artikel 11 §5 van het reglement bepaalt het volgende:

‘Als het handelspand leegstond op het moment van de aanvraag, moet de aanvrager op het ogenblik van het indienen van de facturen aantonen dat er terug een handelszaak gevestigd is door het meesturen van het ondernemingsnummer en een kopie van de handelshuurovereenkomst of als eigenaar-handelaar een verklaring onder ede. Bij de controle van een afgevaardigde van stad Antwerpen moet blijken dat de handelszaak operationeel is.’

De aanvraag werd principieel goedgekeurd op 4 juni 2010 (jaarnummer 6835).

De toelage kan niet worden uitbetaald omdat de aanvrager de werken niet heeft uitgevoerd volgens de goedkeuring en de geldende bepalingen. Na indienen van de facturen en betaalbewijzen is bij huisbezoek gebleken dat de handelszaak niet operationeel is”.

IV. Rechtsmacht van de Raad van State

4. Overeenkomstig de artikelen 144 en 145 van de Grondwet zijn de hoven en rechtbanken uitsluitend of in beginsel bevoegd om kennis te nemen van geschillen over subjectieve rechten. Onder voorbehoud van een - te dezen niet bestaande - toewijzing van bevoegdheid inzake politieke rechten, is de Raad van State dan ook niet bevoegd om kennis te nemen van beroepen tot nietigverklaring waarvan het werkelijke en rechtstreekse voorwerp een geschil over subjectieve rechten betreft. Dat is het geval wanneer het annulatieberoep gericht is op de erkenning van een subjectief recht.

Het bestaan van een geschil over een subjectief recht met betrekking tot handelingen van de overheid veronderstelt dat de eiser zich beroept op een welbepaalde juridische verplichting die een regel van objectief recht aan het bestuur oplegt. Opdat een partij zich ten aanzien van de bestuurlijke overheid op een dergelijk recht zou kunnen beroepen, dient de bevoegdheid van die overheid gebonden te zijn of dient de overheid reeds het bestaan van een recht vastgesteld te hebben.

De bevoegdheid van de Raad van State hangt aldus af van de vraag of wat bestreden wordt een constitutieve beslissing is waarbij de overheid gebruik heeft gemaakt van haar discretionaire beoordelingsbevoegdheid, dan wel een beslissing waarbij de overheid vaststelt dat de betrokkene voldoet aan de wettelijke en reglementaire voorwaarden waardoor de betrokkene zich kan beroepen op een welbepaald recht.

Ook in het geval waarin de overheid enkel en alleen op grond van die wettelijke en reglementaire voorwaarden moet vaststellen dat de betrokkene een voordeel moet worden geweigerd, zonder dat daarbij enige discretionaire beoordelingsbevoegdheid kan worden aangewend, ligt een geschil over een subjectief recht voor, namelijk het recht van de betrokkene op het

verkrijgen van dat voordeel, dat in dat geval uitsluitend wordt bepaald door het niet vervuld zijn van deze wettelijke en reglementaire voorwaarden.

5. De bestreden beslissing is gesteund op het reglement renovatie van handelspanden in Antwerpen, goedgekeurd door de gemeenteraad op 23 juni 2008 en gewijzigd (of veeleer vervangen) bij besluit van de gemeenteraad van 14 december 2009. De artikelen 11 en 12 van dat reglement luiden als volgt:

“Artikel 11. Facturen

§ 1. De aanvrager moet uiterlijk 1 jaar na de principiële goedkeuring van de aanvraag door het college van burgemeester en schepenen een kopie van de facturen en een bewijs van betaling als volgt bezorgen:

- per aangetekend schrijven aan het Bedrijvenloket,
- of persoonlijk tegen ontvangstbewijs bij het Bedrijvenloket.

§ 2. Enkel kopieën van de facturen voor subsidieerbare werken gebaseerd op de principieel goedgekeurde offertes komen in aanmerking voor de toelage.

§ 3. Als een stedenbouwkundige vergunning vereist is, moeten de facturen uiterlijk 1 jaar na het verkrijgen van de stedenbouwkundige vergunning toegezonden worden.

§ 4. Als een precaire vergunning vereist is, moet een kopie van deze vergunning ingediend worden samen met de kopieën van de facturen en het bewijs van betaling. Zonder deze precaire vergunning kan de toelage niet uitbetaald worden. Voor het plaatsen van reclame, uithangborden, banieren, een zonnetent, vlaggenstokken en andere gevelconstructies heeft u een vergunning nodig. Deze vraagt u aan bij de dienst stedenbouwkundige vergunningen.

§ 5. Als het handelspand leegstond op het moment van de aanvraag, moet de aanvrager op het ogenblik van het indienen van de facturen aantonen dat er terug een handelszaak gevestigd is door het meesturen van het ondernemingsnummer en een kopie van de handelshuurovereenkomst of als eigenaar-handelaar een verklaring onder ede. Bij de controle van een afgevaardigde van stad Antwerpen moet blijken dat de handelszaak operationeel is.

§ 6. Als de aanvrager uitstel van indiening van kopieën facturen wil bekomen dan moet hij de redenen van uitstel bewijzen aan de hand van bewijsstukken. Hij richt hiertoe een aangetekend schrijven aan Bedrijvenloket. Het uitstel kan maximaal 6 maanden bedragen. Na deze uitstelperiode vervalt de toelage onherroepelijk.

Artikel 12. Uitbetaling van de toelage

§ 1. Na de principiële goedkeuring van de aanvraag en na uitvoering van de werken in overeenstemming met de goedgekeurde aanvraag controleert een afgevaardigde van stad Antwerpen ter plaatse of de werken in overeenstemming met de goedgekeurde aanvraag uitgevoerd werden. De toelage wordt slechts uitbetaald als aan alle voorwaarden voldaan is.

§ 2. Aldus wordt de toelage slechts betaald als aan elk van de volgende voorwaarden voldaan is:

- de aanvraag principieel werd goedgekeurd;
- controles werden toegelaten;
- de uitvoering van de werking is gebeurd volgens de goedkeuring en de geldende bepalingen;
- een kopie van de facturen en een bewijs van betaling werden toegestuurd en goedgekeurd.

§ 3. Alle door de stad Antwerpen aangegane verbintenissen vervallen van rechtswege wanneer tussen de aanvraag en de uitbetaling van de toelage één van volgende feiten plaatsvindt:

- het overlijden of de ontbinding van de aanvrager,
- de onteigening,
- het volledig of gedeeltelijk teniet gaan van de commerciële ruimte van het handelspand,
- het faillissement van de aanvrager.

§ 4. Het bedrag van de toelage wordt bepaald aan de hand van de ingediende en aanvaarde facturen. De toelage wordt gestort op het rekeningnummer vermeld in het aanvraagformulier”.

Uit deze bepalingen kan worden afgeleid dat indien bij de controle na de uitvoering van de werken wordt vastgesteld dat de handelszaak niet operationeel is of indien de commerciële ruimte van het handelspand volledig of gedeeltelijk tenietgaat tussen de aanvraag en de uitbetaling van de toelage, de verbintenis tot uitbetaling van de toelage vervalt. In een dergelijk geval kon de toelage door de verwerende partij niet worden uitbetaald en beschikte zij daarbij over geen enkele discretionaire bevoegdheid om de aanvankelijk principieel goedgekeurde toelage alsnog uit te betalen, zoals blijkt uit de aangehaalde artikelen 11, § 5, en 12, § 3, gelezen in samenhang met artikel 12, § 2, van het reglement.

6. De bestreden beslissing houdt bijgevolg niet meer in dan de toepassing op een concreet geval van hetgeen vervat is in de zo-even aangehaalde bepalingen.

Er moet dan ook ambtshalve worden vastgesteld dat het werkelijke en rechtstreekse voorwerp van het voorliggende beroep een geschil over een subjectief recht betreft, namelijk het recht op uitbetaling van de toelage waarover eerder een principiële goedkeuringsbeslissing was genomen. Bij gebrek aan een uitdrukkelijke bevoegdheidstoewijzing aan de Raad van State, behoort dit geschil tot de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken.

De Raad van State is bijgevolg zonder rechtsmacht om van het beroep tot nietigverklaring kennis te nemen.

V. Kosten

7. In de gegeven omstandigheden past het de kosten ten laste te leggen van de verwerende partij, aangezien in de brief waarmee de bestreden beslissing aan de verzoeker wordt betekend, enkel gewag wordt gemaakt van de mogelijkheid om een annulatieberoep in te stellen bij de Raad van State.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 oktober 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Jeroen Van Nieuwenhove,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

André Vandendriessche